

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин

24 грудня 2014 року

Веде засідання голова комітету Г.М.НЕМИРЯ

НЕМИРЯ Г.М. Шановні колеги, у нас підходить ще двоє колег. Я хотів би проінформувати, що на лікарняному знаходиться Вадим Зіновійович Рабінович, решта має бути. Оскільки у нас напружений порядок денний і наступні кілька днів пов'язані з бюджетним процесом, я пропоную розпочинати. І по мірі того, як будуть з'являтися інші колеги, вони зможуть підключитися до обговорення.

У нас, як завжди, запрошені представники громадських організацій, і це особливо важливо з огляду на необхідність забезпечення максимально можливої в цих надзвичайних умовах не просто прозорості, а і поінформованості. Василь Іванович, проходите. У нас кворум. Тому пропоную перейти до затвердження порядку денного. У вас у всіх є порядок денний, матеріали, які були заздалегідь розіслані. Хто за запропонований порядок денний, прошу голосувати. Хто за? Проти? Утримались? Прийнято одноголосно.

Хочу звернути увагу, що у нас є пункт "Різне", де кілька колег звернулися з питаннями, про які я оголошу пізніше. А зараз ми переходимо до основного пункту порядку денного – це проект Закону про Державний бюджет України на 2015 рік і законопроекти, які пов'язані з прийняттям Державного бюджету і стосуються предметів відання комітету.

Ви знаєте, що всього було більше 40-а (42, якщо я не помиляюся) законопроектів направлено Кабінетом Міністрів буквально позавчора, вчора. 16 із цих 42-х законів бюджетоутворюючі. І за попередньою інформацією

уряд має намір, принаймні на завтра, 13 із них, які мають ключове значення для формування бюджету, в першочерговому порядку розглянути, сподівається, що Верховна Рада їх розгляне. Хоч є, на мою думку, методологічна проблема серйозна, тому що, з одного боку, представлений бюджет, розрахунки якого базуються на припущенні, що ті законопроекти і зміни відповідні, які в них пропонуються до Бюджетного кодексу, до Податкового кодексу, інші закони, вони будуть схвалені в тому вигляді, в якому вони запропоновані. Що це означає? У випадку, якщо деякі з них будуть не схвалені в тому вигляді або відхилені взагалі, то відповідно міняються всі пропорції, весь баланс порушується. Зокрема один з таких випадків, коли вчора, ви пригадуєте, Верховна Рада відмовилася навіть включити до порядку денного три законопроекти, які стосувалися азартних ігор, букмекерських контор та лотерей. Це фактично майже 2 мільярди виводить з балансу бюджету. І якщо такі речі будуть, ми попадаємо в цю класичну пастку: що первинне, що вторинне. Ми маємо бути свідомі того. І тому навіть наша сьогоднішня дискусія, обговорення питань щодо бачення бюджету, вона має враховувати цю методологічну серйозну проблему. Але є три законопроекти, які, на думку секретаріату, мають відношення до предмету відання комітету. Можливо, є ще інші, на які ми просто не встигли за цей короткий час звернути увагу.

Хочу нагадати, що відбувається громадське обговорення (і минулого тижня, і сьогодні зранку також), я на ньому був присутній.

Отже, у нас присутня від Міністерства фінансів Наталія Григорівна Солових. Ви – заступник директора Департаменту фінансів охорони здоров'я та соціальних програм Міністерства фінансів. Також у нас присутні працівники секретаріату Уповноваженого Верховної Ради, представник Уповноваженого, начальник Управління по зв'язках з громадськістю. Я пропоную, щоб ми перше слово надали Наталії Григорівні (Міністерство фінансів). Я розумію, що у вас всі зараз "пішли на фронт". І потім

послухаємо представників Уповноваженого Верховної Ради. Запрошені колеги з громадських організацій також. І далі ми можемо вже дискутувати.

Наталія Григорівна, слово вам, прошу.

СОЛОВИХ Н.Г. Я думаю, що презентація відбулася міністром фінансів. Я коротко зупинюся на тих показниках, які були презентовані. Номінальне ВВП у нас складе 1 мільярд 720,8 мільйона гривень. Загальний зменшується на 4,3 відсотка. Інфляція врахована в Державному бюджеті – 13,1 відсотка. Інфляція промислових цін складе 15,2 відсотка. Експорт товарів і послуг зменшиться на 8,9 відсотка. Імпорт товарів зменшиться на 12,8 відсотка. Сальдо торговельного балансу зменшиться на півтора мільярда доларів США. Це за такими показниками формувався бюджет.

Доходи бюджету складуть 479 мільярдів гривень, видатки – 543 мільярда. Дефіцит складе 63,7 мільярда гривень і складає 3,7 відсотка.

Якщо подивитися на структуру Державного бюджету, то 30 відсотків бюджету складає обслуговування боргу і оборона. 5 відсотків складає освіта, 13 відсотків – соціальний захист, 5 відсотків – покриття дефіциту Пенсійного фонду, інші видатки складають 16 відсотків, і міжбюджетні трансферти складають 30 відсотків.

Якщо зупинитися на видатках на оборону, то в 2015 році вони складуть 88,9 мільярда. У відсотках до загальних видатків – це 16 відсотків в 2015 році. В 2013 році це було 11,1, в 2014 році – 14,3 і в 2015 році вони зростають до 16 відсотків загальних видатків. До ВВП видатки на оборону – 3,1 в 2013 році, зростає до 5,2.

Великий відсоток складає обслуговування богу – 74,7 мільярда гривень. У відсотках до загальних видатків складає 13,8 відсотка, в порівнянні з 2013 роком це 7,7 відсотка. До ВВП: якщо в 2013 році борг складав 2,2 відсотка, то в 2015 році він складає вже 4,3 відсотка.

Що стосується підтримки найбільш вразливих верств населення. У 2015 році 2 мільйони 154 тисячі одержувачів допомог будуть підтримуватися

державою. Зберігаються видатки на дітей одиноким матерям: 1 мільйон 243 тисячі одержувачів отримають допомогу при народженні дитини, 39 тисяч на дітей під опікою, 21 тисяча одержувачів отримає допомогу в зв'язку з вагітністю та пологами, 3 тисячі отримають на усиновлення дітей. Планується, що 233 тисячі сімей будуть отримувати допомогу малозабезпеченим сім'ям. 404 тисячі сім'ї необхідно підтримати інвалідів з дитинства. 69 тисяч будуть одержувати тимчасову допомогу дітям, батьки яких ухиляються від сплати елементів. 48 тисяч будуть отримувати допомогу по догляду за психічнохворими. Буде збережена система пільг для дітей війни, кількість яких складає у нас 3 мільйони 276 тисяч. Учасників війни у нас 1 мільйон 609 тисяч. 257 тисяч – багатодітних сімей і 194 тисячі – учасників бойових дій. 305 тисяч інвалідів війни. Планується, що вони будуть отримувати державну підтримку. Буде збережена і гарантія виплати стипендій учням професійно-технічних та вищих навчальних закладів, педагогічне навантаження вихователів дошкільних закладів, вчителів шкіл та позашкільних закладів на рівні, встановленому законодавством.

НЕМИРЯ Г.М. Це ви про зарплату.

СОЛОВИХ Н.Г. Про зарплату яку?

НЕМИРЯ Г.М. Про що ви зараз говорили: "На рівні, встановленому законодавством?" Про що це?

СОЛОВИХ Н.Г. Це педагогічне навантаження.

НЕМИРЯ Г.М. А, навантаження?

СОЛОВИХ Н.Г. Навантаження.

НЕМИРЯ Г.М. Зберігається?

СОЛОВИХ Н.Г. Зберігається, да.

Тобто ці норми не були внесені в законодавчі акти. Це якщо коротко про ті основні параметри бюджету, які закладені в бюджеті на 2015 рік.

НЕМИРЯ Г.М. Дякую, Наталія Григорівна. Які є питання у присутніх до представника Міністерства фінансів?

БРЕНЗОВИЧ В.І. У мене таке запитання. А отака велика частина щодо обслуговування боргу... Кому ми винні? Кому будемо виплачувати ці борги?

СОЛОВИХ Н.Г. Ну, я можу розширити цю інформацію. Загальний обсяг державного боргу, обрахований в національній валюті, дорівнює 1 мільярд 176,6 мільйонів гривень. Частка внутрішнього боргу становитиме 44,9 відсотка від обсягу державного боргу, а частка зовнішнього боргу близько 55,1 відсотка.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Ну а кому ми винні – державам, Валютному фонду чи кому? Не знаєте.

СОЛОВИХ Н.Г. Ні. Якщо ви зробите такий запит, там буде все розписано. Я такою інформацією не володію.

НЕМИРЯ Г.М. Наталія Григорівна, таке запитання. Я послався на те, що були ці громадські обговорення, і за даними профспілок, зокрема які опікуються галуззю освіти, передбачається збільшення навантаження на викладачів, досить суттєве, я не пам'ятаю. Це по вищій школі з 30-и до 36-и. Чи так це чи ні? І також скасовуються всі надбавки, їх багато, надбавок. Прокоментуйте, так чи ні. І також вдогін запитання щодо пенсіонерів. Зокрема передбачається введення податку у розмірі 15 відсотків на всі пенсії, які перевищують 3 тисячі гривень. А це зачіпає інвалідів, це зачіпає військовослужбовців, у яких пенсії десь такого рівня. І навіть якщо це буде 3010 гривень, то 15 відсотків – це досить суттєво буде. Чи це відповідає реальній ситуації, чи тут є непоінформованість?

СОЛОВИХ Н.Г. Ну, я боюсь, що і на це запитання я вам не відповім. Тут повинен бути представник освіти, його немає. І також по пенсіонерам. Якщо є питання по соціальному захисту...

НЕМИРЯ Г.М. А по лікарям, медсестрам і так далі?

СОЛОВИХ Н.Г. Я опікуюся соціальним захистом населення. Якщо є питання по соціальному захисту...

НЕМИРЯ Г.М. Просто ви – заступник директора Департаменту фінансів.

СОЛОВИХ Н.Г. Начальник відділу фінансів соціального захисту населення.

НЕМИРЯ Г.М. Тут просто ще "охорони здоров'я" написано.

СОЛОВИХ Н.Г. Це департамент, у нас 5 відділів.

СУСЛОВА І.М. Тобто по освіті немає сенсу питання ставити, так?

СОЛОВИХ Н.Г. Повинен бути представник, але я його не бачу. Він би вам відповів, але я не володію цією інформацією.

СУСЛОВА І.М. Дуже багато питань. Проект закону 1577. Тут є, насправді, дуже багато питань, які безпосередньо стосуються освітян і учнів, і батьків, що стосується скасування пільг, виготовлення підручників та забезпечення державою підручниками безпосередньо учнів. Це саме стосується і дошкільних навчальних закладів. У мене є конкретні питання щодо навчання у сільській місцевості. Раніше законом передбачалося забезпечення у сільській місцевості регулярного безкоштовного підвезення до місця навчання і додому дітей дошкільного віку. Зараз ви подаєте це в такій редакції: "...можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів". Тобто гарантій вже немає, якщо школа знаходиться у сільській місцевості. Тобто, можливо, якщо органи місцевого самоврядування будуть мати відповідні кошти, вони забезпечать проїзд, але це не є гарантією. Те саме і з підручниками. Раніше ми подавали в редакції: "Забезпечує випуск підручників, посібників, методичної літератури орган центральної виконавчої влади". Наразі ми повністю виключаємо цю статтю видатків. Ну, пропонується нам виключити її з проекту закону 1577. Якщо ви не можете надати відповіді на ці питання...

СОЛОВИХ Н.Г. Я думаю, що вам чітку відповідь нададуть. Якщо ви залишите координати, вам все розкажуть.

НЕМИРЯ Г.М. У зв'язку із вашим запитанням. Однією із організуючих ідей цього бюджету мала б стати децентралізація. То в даному випадку одна з новацій внесених змін до Бюджетного кодексу (це 1557, 1576), це зміни, пов'язані із Податковим кодексом (1588). Мається на увазі, що Міністерство фінансів має передати на Мінохорони здоров'я і на Міносвіти те, що стосується базових: первинної медичної допомоги і середньої освіти. В даному випадку вже міністри відповідні (охорони здоров'я і освіти) на свій власний розсуд і своє бачення пріоритетів політики мали б і будуть приймати рішення, а не міністр фінансів. Але це стосується, наскільки великим або малим буде цей ресурс.

В даному випадку те, що ви запитуєте, воно неминуче, скоріше за все, призведе до того, що намагання якимось чином забезпечити ці, навіть базові, послуги, призведе до того, що будуть закриватися деякі школи. Ставилося питання, наскільки це раціонально, оскільки потім витрачаються кошти на транспорт, на паливо, для того щоб підвезти цих дітей до школи в райцентрі. Наскільки це реально буде? Але у нас, на жаль, я не бачу можливості отримати таку інформацію. Тому ми просто прийmemo до відома ту, що була надана.

І тоді пропоную зараз перейти до того, щоб почути точку зору представників Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, і потім ми проведемо дискусію. Прошу, хто з вас виступає?

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Михайло Чаплига.

НЕМИРЯ Г.М. Прошу.

ЧАПЛИГА М.В. Дякую дуже.

Згідно з порядком денним засідання комітету в першу чергу я хотів би зупинитися на самому тілі проекту 1000, який є Законом України "Про Державний бюджет", а далі відповідно перейти до всіх тих підпунктів і супутніх законопроектів, які стосуються. В першу чергу стурбованість викликає редакція статті 24 Закону України "Про Державний бюджет", де

мова йде про надання Кабінету Міністрів права реструктуризувати фактично заборгованість на виконання рішень судів, в тому числі за рішеннями Європейського Суду з прав людини. Тут у нас виникає питання, що сама резолютивна частина рішення Європейського Суду з прав людини передбачає нарахування пені, яка складається з двох частин: це гранична ставка, відсоток Європейського центрального банку плюс три відсотки. І ця сума нараховується в валюті, тобто в євро. Ця стаття нам не дає відповіді, що буде із пенею, як вона буде нараховуватися. Адже, при всій повазі, законом України ми не можемо змінити зміст резолютивної частини жодного рішення Європейського Суду, які, на жаль, залишаються не виконаними в частині виплати справедливої сатисфакції по уже вирішених справах.

НЕМИРЯ Г.М. А який загальний обсяг, сума, яка не виплачена?

ЧАПЛИГА М.В. Згідно з інформацією десь станом на листопад (я зараз не готовий назвати остаточну) урядовий уповноважений у справах Європейського Суду з прав людини озвучувала 1 мільярд гривень, це заборгованість. Там є певний в них графік, розміщений на сайті Міністерства юстиції, як вони здійснюють в черговості виплату цих коштів. Але ми розуміємо, що сума надзвичайно велика. Можливо, є доречною ідея реструктуризації, але є конкретне зобов'язання, яке випадає. В цій частині ми вважаємо за необхідне доопрацювати і порадитись з колегами із Міністерства юстиції.

НЕМИРЯ Г.М. У вас є письмові пропозиції?

ЧАПЛИГА М.В. Ми готові їх сформулювати і офіційно надати.

Наступне питання, яке стосується законопроекту 1573, я піду по порядку. Це закон про реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізацію фонду оплати праці. Тут є одна така річ, яка залишилася з огляду на стару компетенцію органів прокуратури, де розробник пропонує залишити вищий нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів про працю за Генеральним прокурором і

підпорядкованих йому прокурорів. Це пропозиції до статті 259. Ми вважаємо, що це досить суттєво, але разом з тим і редакційно необхідно поправити, тому що виникне тоді проблема: до кого люди мають звертатися за вирішенням проблем у сфері нагляду за дотриманням законодавства про працю. Це вносить певну юридичну невизначеність, бо це буде суперечити. Тобто це законопроект 1573.

Що стосується законопроекту 1577, про який вже згадували тут, надзвичайно велика кількість зауважень. Я хотів би, з огляду на брак часу, просто зупинитися на ключових речах. Ви вже правильно зазначили, що недофінансування буде призводити до можливого закриття навчальних закладів. І тут автор цієї законодавчої ініціативи знімає таку гарантію, як реорганізацію, ліквідацію навчальних закладів лише за згодою територіальної громади. Тобто ми тут відкриваємо можливі корупційні ризики, тому що це є зручні місця – дитячі садочки, інші види навчальних закладів, якщо лише, як тут написано, засновник чи засновники будуть мати право одноосібно, без узгодження з територіальною громадою ліквідовувати такі навчальні заклади. Це викличе значну соціальну напругу і призведе іще до погіршення стану наприклад у сфері забезпечення дошкільної освіти, де у нас і так, на жаль, достатньо велика кількість проблем.

Що стосується так само вже виплат як працівникам дошкільної освіти, шкільної освіти, вищої освіти, тут, як вже було зазначено, конкретні законні гарантії щодо надбавок за керівництво класне, за перевірку зошитів, за завідування майстернями і так далі, і так далі, воно все знімається. Воно залишається у такому формулюванні, що умови оплати праці встановлюються Кабінетом Міністрів України. На нашу думку, тут має право на життя ймовірність порушення статті 22 Конституції, яка стосується звуження прав і гарантій громадян України.

Я ще декілька таких гострих питань, які вже Ірина Миколаївна озвучила, це пряме прибирання гарантій випуску підручників. Якщо деякі

соціальні гарантії у нас принаймні перерозподіляються і залишаються лише для малозабезпечених і соціально вразливих верств населення, то де мова йде про гарантії випуску підручників, вони знімаються для всіх. Тобто де малозабезпечена сім'я буде мати можливість отримати кошти для отримання підручників і забезпечення сучасною літературою своїх...

НЕМИРЯ Г.М. Це який законопроект?

ЧАПЛИГА М.В. 1577.

Далі. Тут багато дуже зауважень. Я просто ще один наведу приклад зворотної сторони медалі. Закон про охорону здоров'я, коли залишають право на безоплатне харчування в закладах охорони здоров'я для малозабезпечених верств населення. Просто треба подумати, як це на практиці можливо. Пишуть, що у разі надання екстреної швидкої невідкладної медичної допомоги залишається право на безоплатне отримання наприклад харчування та забезпечення медикаментами. Але давайте подумаємо, як воно буде на практиці. Люди госпіталізують в "швидкій допомозі", вона як: має з кишені діставати довідку, що вона малозабезпечена? Ми ж чудово розуміємо, як у нас працюють органи соціального захисту. Без довідки ніхто нікому нічого не дасть. Це буде серйозна проблема для людей. Навіть якщо з розумінням поставитися до проблематики сьогоdnішнього економічного стану в державі, але є отакі речі, які потребують виправлення. Ну, це нереально його в життя втілити.

Буквально кілька слів. Повністю ліквідується 4-а зона чорнобильська. Звужуються гарантії оплати військовослужбовцям, деяким категоріям, працівникам Служби безпеки, державним службовцям. Тобто всі люди, які отримують виплати із Державного бюджету, тобто це значно ширша категорія, ніж поняття "бюджетники", вони отримують перегляд тих гарантій, які вони мають на сьогодні в законодавстві. Я можу продовжувати, але, знову ж таки, за браком часу - останнє.

Користуючись нагодою, я хотів би звернутись із таким питанням, яке стосується нашої інституції. І хотів би передати вам лист-звернення від Уповноваженого. Ми зверталися до Голови Верховної Ради, ймовірно, цей лист є вже у вас, мова йде про забезпечення фінансування секретаріату Уповноваженого. Я скажу просто декілька ключових речей. Там є все, детально виписано.

За останні три роки мандат Уповноваженого, перелік обов'язків був значно розширений п'ятьма законами. Вони всі добре всім відомі: це наділення функціями національного превентивного механізму, додаткові зобов'язання у сфері боротьби з дискримінацією, додаткові зобов'язання у сфері контролю за розглядом звернень громадян, доступом до публічної інформації, а також створення на базі офісу Уповноваженого системи захисту персональних даних. Я зупинюсь тільки на двох ключових речах. Всі ці законопроекти були пов'язані із нашими євроінтеграційними зобов'язаннями. І я без перебільшення хочу заявити, що на 2015 рік, якщо ми не виконаємо вимоги Закону України "Про прокуратуру" (нового), згідно з яким частина повноважень перейшла до Уповноваженого з прав людини, що прямо записано в прикінцевих Перехідних положеннях Закону України "Про прокуратуру": те, що Кабінет Міністрів зобов'язаний збільшити фінансування Уповноваженого для адекватного виконання повноважень, - ми не зможемо виконати весь той пакет зобов'язань. І часу у нас на розкачку немає. Ми знаємо, що мала бути оціночна місія ЄС в грудні, але там в силу хвороби декількох членів вона перенесена на січень. Їх цікавить конкретно питання становлення системи захисту персональних даних.

Просто цифри для порівняння. Існувала раніше така Державна служба з питань захисту персональних даних, бюджет якої лише на 2014 рік (це рік, коли ця служба вже не мала повноважень згідно з Законом про захист персональних даних) становив 6 мільйонів гривень. На 2014 рік – рік передачі повноважень Уповноваженому – на офіс було виділено 2 мільйони

гривень. Але внаслідок двох секвестрів в 2014 році ця сума була забрана назад. На сьогодні ми знаходимося в точці відліку, коли фінансування у нас, відверто скажу, ні на реалізацію нових зобов'язань за Законом про прокуратуру, ні за захистом персональних даних немає.

Якщо говорити про інші зобов'язання, яких в Україні не було, можливо, там у нас є буферний період для підготовки. Але що стосується функцій прокуратури, ми підняли, зробили запити до Генеральної прокуратури, який об'єм роботи у цих сферах був раніше. Ми в своєму листі наводимо: лише за 2013 рік і лише в сфері доступу до публічної інформації органами прокуратури було здійснено 1000, подано про притягнення до адміністративної відповідальності. Тобто ми можемо собі уявити: щоденно протягом 250-и робочих днів в рік чотири мінімум подання має подаватися до суду. Але така була практика в органах прокуратури. Коло повноважень, які відійшли до Уповноваженого, воно так само включає і контроль за розглядом звернень громадян, і контроль за дотриманням інших прав у сфері інформаційного права.

Не буду багато приділяти уваги інституції, там все детально виписано. Загальне резюме: що стосується самого Закону про Державний бюджет і вказаних законів 1573, 1577, ми пропонуємо їх доопрацювати. Що стосується фінансування діяльності Уповноваженого, ми просимо комітет звернутися до бюджетного комітету Верховної Ради з проханням розглянути і врахувати існуючі вимоги законодавства і передбачити адекватне фінансування (ми надаємо розрахунки). Там абсолютно елементарні базові речі, там немає ні мобільних телефонів, ні машин, ні ноутбуків. Там абсолютно прості, необхідні для робочого місця речі. Дякую.

НЕМИРЯ Г.М. Окреме питання по захисту персональних даних. В тому проекті бюджету, що є, це стоїть окремо, воно не відноситься до бюджету Уповноваженого.

ЧАПЛИГА М.В. Ні, ні, з 2014 року з 1 січня це лежить в структурі витрат діяльності Уповноваженого з прав людини.

НЕМИРЯ Г.М. Але чому в тому бюджеті, який вчора роздавали, це окремо стоїть? Там стоїть 20 мільйонів, якщо я не помиляюся, на Уповноваженого і окремо, я можу знайти, на тій же сторінці, де і Уповноважений, сусідній, стоїть щодо захисту персональних даних. Ви дивилися саме це?

ЧАПЛИГА М.В. Звичайно, ми вивчали цей текст, але я не звернув увагу на те, що там є окремо питання функціонування системи захисту персональних даних.

НЕМИРЯ Г.М. Я звернув увагу. Я тоді попросив би, щоб ви додатково на це звернули увагу, тому що у мене зразу же виникло питання: якщо це відноситься, можливо, і сума, яку ви пропонуєте збільшити, тобто плюс 14 мільйонів з урахуванням тих видатків на захист персональних даних, вона могла би бути відповідно скоригована, тому що це важливе питання і ми вже піднімали його на попередньому засіданні.

ЧАПЛИГА М.В. Добре.

НЕМИРЯ Г.М. Шановні колеги, які є запитання до представників Уповноваженого з прав людини?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. У мене є запитання.

НЕМИРЯ Г.М. Будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. А підкажіть, будь ласка, ви складаєте адміністративний протокол? Наскільки я розумію, повноваження ці ви вже отримали.

ЧАПЛИГА М.В. Починаючи з 26 жовтня ми масово почали отримувати як листи з прокуратури, які пересилають у зв'язку із зміною їх компетенції нам, матеріали, які у них були, так само і звернення громадян в рамках 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. І скільки вже складено адмінпротоколів?

ЧАПЛИГА М.В. У нас Ірина Кушнір відповідальна за це.

КУШНІР І.В. Це моя відповідальність.

НЕМИРЯ Г.М. Для стенограми назвіться, представтесь, будь ласка.

КУШНІР І.В. Кушнір Ірина, представник Уповноваженого з прав людини. Складання протоколів і робота у сфері публічної інформації – це мої повноваження. Наразі вже складено біля 5 протоколів. По всіх інших зверненнях ведеться робота, ведуться перевірки. Але складання протоколу – це багатоступінчастий процес, особливо враховуючи те, що замість всієї структури, всієї чисельності прокуратури, яка була, наразі повноваження перекладені на нас, і у нас в структурі цим займається 5 осіб. Відповідно у нас немає координаторів, регіональні представництва, які б мали охопити ці повноваження і здійснювати ефективну перевірку. Відповідно наразі ми складаємо протоколи або готуємо проекти протоколів, які передаються суб'єктам владних повноважень (посадовим особам). Тому я можу сказати, що фізично от саме бланків протоколів заповнено вже 5. Але щодо інших – ведеться робота і складається проект протоколів.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Скажіть, будь ласка, а ви маєте положення, який порядок цього складання? Ви його розробили, зареєстрували в Міністерстві юстиції?

КУШНІР І.В. Так, ми маємо порядок складання протоколів про притягнення до адміністративної відповідальності. Він був у нас вже складений. В зв'язку з новими повноваженнями ми внесли туди зміни. Але реєстрація в Мінюсті наших актів не передбачена.

ЧАПЛИГА М.В. Я просто додам. На даний момент вже близько 100 матеріалів надійшло, які стосуються цих повноважень. І що стосується права про складання адмінпротоколу, воно існує дуже давно: з моменту створення інституції Уповноважений і представники Уповноваженого, відповідні посадові особи, яким делегується Уповноваженим таке право, мають (спочатку то була 188 стаття)...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Мені добре відомий порядок. Я хотів, все ж таки, запитати і почути. Тобто положення у вас є...

ЧАПЛИГА М.В. Звичайно.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. І його ніхто не бачив. Я вас попрошу подати комітету, мені як заступнику комітету, це положення. Це перше. По-друге, питання: чи повинні нормативно-правові акти, в яких є підстави для притягнення особи до адміністративної відповідальності, реєструватися в Міністерстві юстиції? - це окреме питання. І, будь ласка, давайте ми розробимо. І по-третє, мені не зрозуміло, як ви практично за два місяці склали 5 адмінпротоколів в нашій державі і ще ви просите додаткове фінансування? Треба запитати: що ви робили останні два місяці? У вас 5 людей. Вибачте, будь ласка, це невідповідність. Більше того, наскільки я знаю, приходять скарги на комітет про зловживання вашими посадовими особами владними повноваженнями під час складання адмінпротоколів. І ці рішення йдуть до суду, і ми потім на комітеті будемо розглядати, чи виконуєте ви, власне, обов'язки таким чином чи не виконуєте. Саме тому я прошу, надайте, будь ласка, всі необхідні документи, ми їх переглянемо. Тому що є депутатське звернення з цього приводу, мені було відомо, групи адвокатів. Це питання дійсно потребує вирішення.

НЕМИРЯ Г.М. Я пропоную далі не продовжувати цю дискусію, оскільки у нас, все ж таки, бюджет. Але було запитання.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Пов'язане із зверненнями.

НЕМИРЯ Г.М. Далі ми до цього повернемося.

ЧАПЛИГА М.В. Я перепрошую, просто коротка ремарка. Дуже коротка. Повноваження, отримані саме в частині інформаційного права, вони передбачаються спочатку наділенням фінансуванням, що є в прикінцевих перехідних Закону про прокуратуру, що є логічно. Ми ж не сказали: ми чекаємо гроші, а потім будемо працювати. Ми почали працювати вже, і у нас вже є 100 справ, над якими ми працюємо.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. 5 адмінпротоколів, да? Чи ви вибірково виставили ці адмінпротоколи?

ЧАПЛИГА М.В. Ні, все дуже просто.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Якщо вибірково, це корупція.

ЧАПЛИГА М.В. Ні, не вибірково. Все дуже просто, в переважній більшості це місто Київ.

ІЗ ЗАЛУ. Давайте далі.

НЕМИРЯ Г.М. Мустафа Джемілев прийшов. Я хотів би запропонувати присутнім колегам з громадських організацій, зокрема Роману Романову з міжнародного фонду "Відродження". Знаю, що фонд "Відродження" давно вже працює в Україні, це частина мережі інституцій відкритого суспільства. Будь ласка, ваші спостереження, ваші рекомендації і звернення до комітету, якщо є.

РОМАНОВ Р.В. Дякую, Григорію Михайловичу.

Шановні члени комітету, учасники засідання, дякую за надане слово. Із доповіді, яку ми почули, безумовно, йдеться про бюджет виживання і про утримання максимальної кількості соціальних гарантій, які, звичайно, турбують суспільство в частині того, що, безумовно, при зменшенні основних показників неминучим є скорочення. Тим не менше, мені здається, що не можна оминати увагою питання, які стосуються заявлених пріоритетів щодо реформування ключових інститутів правової системи держави і тих наслідків, які це має тягнути за собою, для того щоб це реформування хоча би мінімально було забезпечено.

Отже, у зв'язку з цим, оскільки нам не був розісланий текст, я би дуже просив звернути увагу на кілька речей. Тобто перше питання, яке вже почали обговорювати, це реформа прокуратури. Тобто з квітня 2015 року обсяг повноважень прокуратури зменшується, але це не означає, що держава відмовляється від цих функцій. І оцей перехід щодо передачі певних функцій, про що вже частково говорилося в частині, яка стосується

діяльності Уповноваженого Верховної Ради, але є інші інститути, які так само отримують певні повноваження. Я би хотів звернути вашу увагу, для того щоб абсолютно коректним способом ця передача відбулася.

Перш за все, прикінцеві положення до Закону про прокуратуру передбачають, що з липня 2015 року інститут забезпечення безоплатної юридичної допомоги у державі має бути суттєво розширений складовою, яка стосується допомоги у цивільних і адміністративних справах. При тому, що сьогоднішня гарантія включає допомогу виключно в кримінальних справах. В умовах, коли в Україні зараз надзвичайно велика кількість так званих переміщених осіб, мені здається, допомога в цивільних і адміністративних справах набуває особливої ваги. І у зв'язку з цим я би дуже хотів, щоб ви простежили наявність належних коштів на другу половину 2015 року, для того щоб в рамках фінансування, оскільки розпорядником першого рівня там виступає Міністерство юстиції, але це окрема бюджетна програма, щоб забезпечення юридичної допомоги мало ресурс, який дозволив би цій системі почати працювати. Інакше громадяни втратять можливості, які вони мали в межах діяльності прокуратури і не отримують нічого в умовах, коли ці повноваження переходять до іншого інституту.

Друге питання, яке я хотів би поставити, яке стосується, власне, тих кризових викликів, які має наша держава і суспільство зараз. Тобто є велика кількість громадян України, які перебувають на територіях, які знаходяться поза межею фактично юрисдикції українського уряду. Я говорю про фактичну, але при цьому зв'язок з державою громадяни не повинні втрачати. Це означає, що обсяг зобов'язань лишається. Якщо у традиційний спосіб немає можливості забезпечити ці соціальні гарантії (пенсійні, всі інші), безумовно, самі кошти за цими людьми зберігаються, але чи формуються якісь способи забезпечення хоча би мінімальних потреб людей, які перебувають на територіях, де забезпечення цих соціальних виплат стає неможливим у традиційний спосіб. Ну і так само це стосується і інших форм

забезпечення єдності держави і участі громадян у різних сферах суспільного життя, зокрема сфери освіти. Мене дуже турбує те, що випускники, скажімо, навчальних закладів на територіях, які не підконтрольні уряду України, фактично не отримають у наступному році українських атестатів шкільних, дипломів і так далі. А це означає, що має бути знайдено рішення, яке дозволяє зберегти можливості для забезпечення розвитку цих людей в межах української держави. Це можуть бути дистанційні програми, це можуть бути інші форми, але це ресурси, це відповідь, яка має бути своєчасною для того, щоб ми не розводили руками і не говорили про те, що склалася така ситуація, коли уряд не може забезпечити ті чи інші потреби. Тобто якщо вони не можуть бути забезпечені в традиційний спосіб, це означає, що мають бути знайдені ті рішення, які дають відповідь у кризовій ситуації, але щоб всі функції держава могла виконати по відношенню до своїх громадян. Це стосується так само жителів Криму, тому що питання доступу до освіти в Україні так само для них лишається актуальним. Я вважаю, що це речі, які потребують окремого фінансування, безумовно, і окремих рішень, і, можливо, в контексті підготовки законопроектів це варто було б врахувати. Дякую за увагу.

НЕМИРЯ Г.М. Дякуємо.

Як ваше питання вирішилося? Ви резидент, не резидент?

РОМАНОВ Р.В. Я зареєстрований в Києві ще раніше. Але я маю дуже багато родичів, знайомих, які зараз в стані вирішення цього питання.

НЕМИРЯ Г.М. Дякую.

Шановні колеги, я хочу звернути увагу, що у нас є кілька таких ключових напрямків, на які ми вже звертали увагу. Зокрема це і новий феномен, якого не існувало в минулому, це велика кількість внутрішньо переміщених осіб, кількість яких кожного дня збільшується навіть за офіційною статистикою. Відомо, що було прийнято відповідний закон, який

непросто приймався, про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. І є кілька речей, оскільки цей закон передбачає гарантії щодо фінансового забезпечення внутрішньо переміщених осіб, зараз не зовсім зрозуміло, чи достатньо ресурсів в бюджеті в тому варіанті, який є. Йдеться окремим рядком фінансування за програмою, цитую: "Надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України" та районів проведення антитерористичної операції для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг в розмірі 510 мільйонів". Але це не все, що передбачено цим законом. Зокрема частина друга статті 7-ї говорить про зайнятість, пенсійне забезпечення, загальнодержавне соціальне, врахування соціальних послуг і освіти, що вже було згадано.

Частина перша статті 9-ї говорить про сприяння поверненню на постійне місце проживання, забезпечення лікарськими засобами, безкоштовний проїзд. Ми чули, що ліквідовуються взагалі зараз всі пільги на проїзд, це, до речі, стосується навіть інвалідів включно з супроводжуваними особами. Тобто право, коли інвалід навіть I групи мав раз на рік безкоштовно приїхати до місця реабілітації або лікування, зараз передбачається скасувати цю пільгу і на додаток пересування і місцевим транспортом.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Наскільки я розумію, є окрема стаття бюджету в місцевих райдержадміністраціях, яка передбачає фінансування з іншого бюджету. Тобто людина буде купувати певний проїзний документ, і він буде адресно отримувати і користуватися цими пільгами.

НЕМИРЯ Г.М. Можливо, і так. Але оскільки ми зараз в такому режимі цейтноту, то такі речі проясняться відповідно. Бо поки немає відповіді, оскільки не передбачено бюджетом, це створює додаткову напругу. Погодьтеся, що в таких ситуаціях таким категоріям людей, коли впроваджується податок на землю, де розташовані реабілітаційні заклади або виробничі потужності інвалідів зору, органів слуху, санаторії, це досить

суттєві речі. Але я повертаюся до цього закону, оскільки ми на ньому зупинялися.

Стаття 15 також прямо говорить (вона називається: "Джерела фінансового, матеріально-технічного забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб"), частина перша говорить, що фінансове забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб за рахунок бюджетних коштів здійснюється відповідно до бюджетного законодавства. Нам, і я вже дав доручення секретаріату, потрібно якомога більш рельєфно і поінформовано виступити тут щодо ключових статей цього закону про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, тому що також відомо, що міжнародні організації, які надають допомогу, ставлять це питання досить грубо. Вони вважають, що станом на сьогодні українська держава в тих рішеннях, які були прийняті, така логіка порушує зобов'язання України. Про це говорять зокрема представники цієї щойно допущеної місії, сектору реформ, де розділяється безпека людини і безпека держави. Про це також йдеться.

Я просив би, нам додадуть повні розрахунки, щоб ми висловили позицію комітету, надіслали і до бюджетного комітету, але на це звернув би увагу. Що я пропоную зараз? Як я вже сказав, є три закони, і кожен цей закон, коротко його наслідки, що там є, чого немає, які стосуються предмету відання комітету, консультанти комітету коротко прокоментують. Перший іде у нас проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідворотності покарання осіб, які перебувають на тимчасово окупованій території України або в районі проведення антитерористичної операції (1569).

ДЖЕМІЛЄВ М. Ми бюджету закінчили розгляд?

НЕМИРЯ М.Г. Ми повернемося. Ми просто зараз перейдемо до цього, але з урахуванням обговорення перший пункт у нас – питання бюджету. Прошу, Юрій, дуже коротко. У колег мають бути роздані матеріали.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Хотів би почати з назви, тут трошки невдала назва самого закону – щодо невідворотності покарання осіб, які перебувають на тимчасово окупованій території.

ІЗ ЗАЛУ. Так що, всіх?

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Всіх. Ну, це інша справа. З такою назвою він у нас вже широко обговорюється. Я хочу сказати, про що мова йде у цьому законі? Мова йде про дві речі конкретні. Мова йде про застосування спеціальної конфіскації, зміни системи застосування спеціальної конфіскації, яка у нас була передбачена до статей по хабарництву (ну, це цілий перелік статей). Зараз цю спеціальну конфіскацію пропонується застосувати до всіх статей особливої частини Кримінального кодексу, одночасно вилучивши з цих статей поняття конфіскації речей і майна, які там прописані сьогодні. В цьому переліку статей вони прямо прописані. Таким чином законотворець пропонує трошки відредагувати саме поняття спеціальної конфіскації і застосовувати його, підкреслюю, віднині до всіх статей особливої частини Кримінального кодексу. При цьому посил іде відповідно на рекомендації міжнародних стандартів (ФАТФ мається на увазі) в контексті боротьби з корупцією.

І наступне, що пропонується в цьому законопроекті, то це розповсюдження інституту спеціального кримінального провадження на осіб, щодо яких проводиться слідство або досудове розслідування на території тимчасово окупованій або території проведення антитерористичної операції. Але за умови, якщо вони об'явлені при цьому в міждержавний або міжнародний розшук.

НЕМИРЯ Г.М. Тобто мається на увазі майно колишнього народного депутата Царьова, якщо його оголошено в розшук. Це і конфіскація, і інші процедури в таких випадках. І стосовно колишнього Президента Януковича? Це про такі випадки йдеться чи про інше?

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Ну, власне, і про це також, але це у випадку, якщо буде спеціальне кримінальне провадження здійснено. Там мова буде йти, так сказати, про майно. І також в межах спеціального кримінального провадження, що до підозрюваних у вчиненні злочинів проти основ національної безпеки, злочинів, пов'язаних з терористичною діяльністю, деяких інших злочинів проти громадської безпеки буде застосовуватися запобіжний захід винятково у вигляді тримання під вартою. Ну, оце, власне, все, що передбачає цей закон, 1569. Повторюю, дві речі: розширення інституту спеціальної конфіскації і розширення інституту спеціального кримінального провадження на тимчасово окупованій території і території проведення антитерористичної операції.

НЕМИРЯ Г.М. Дякую. Є запитання?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. У мене є запитання. А ви впевнені, що це розповсюджується на всі статті, які передбачені Кримінальним кодексом України?

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. В крайньому разі так написано в пояснювальній записці і так зрозуміло із всіх тих змін і формулювань, які внесені у нас в порівняльній таблиці. Тому я переконаний, що розповсюджується на всі статті без винятку. Тому що спеціальна конфіскація, я не хочу читати, що таке спеціальна конфіскація, але можу прочитати, що в даній редакції спеціальна конфіскація полягає в примусовому безоплатному вилученні за рішенням суду у власність державі грошей, цінностей та іншого майна у випадках, визначених цим кодексом за умови вчинення злочину або суспільно небезпечного діяння, що містять ознаки злочину, передбаченого особливою частиною цього кодексу. Тобто, таким чином, будь-якого злочину, передбаченого особливою частиною.

НЕМИРЯ Г.М. У мене єдине виникло, коли ви про це говорили, застереження, особливо, коли ви сказали, що передбачається застосування винятково у якості запобіжного заходу тримання під вартою. От я в

понеділок був на суді над Савченко, яку також звинувачують, йдеться про злочини, пов'язані з терористичною діяльністю. Її звинувачують саме у цьому. І позиція захисту була в тому, що вона не представляє такої загрози, і прохання було – звільнити під заставу в 1 мільйон рублів або під домашній арешт. Тобто не вийде таким чином, що якщо тут будуть прийняті такі зміни, то вони скажуть: у вашому законодавстві таке-то, чого ви звертаєтеся до нас для того, щоб ми пом'якшили їй?

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Григорій Михайлович, я хочу сказати, що мова йде, власне, про злочинців або про осіб, які підозрюються, які знаходяться за межами держави, або в даному випадку поза межами юрисдикції України на окупованих територіях чи проведення антитерористичної операції. І тому якщо вони будуть піймані десь і затримані і підозрюються у вчиненні злочинів проти національної безпеки, то до них, щоб вони не зникли, я так розумію, наступного разу на тій самій території або за межами, буде застосовуватися без вибору тільки тримання під вартою, бо їх спочатку треба знайти, або спочатку треба затримати.

НЕМИРЯ Г.М. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Юрію Васильовичу, а передбачається конфіскація після затримання? Винесення вироку?

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Це окремі речі. Вони між собою абсолютно не пов'язані. В один закон запхали дві речі, які не зовсім між собою пов'язані. Спеціальна конфіскація застосовується по будь-якому злочину з будь-якого приводу за рішенням суду. Ніяк не пов'язано ні з територіями, ні з обставинами на окупованій території. Просто, як кажуть, під контекст або під вимоги ФАТФ були внесена і така вимога. Тобто вона не до окупованих територій винятково.

НЕМИРЯ Г.М. Виходячи з того, що ви доповіли, вбачається необхідність реакції якоїсь комітету щодо внесення змін до цього законопроекту чи запропоновані зміни суттєво не змінюють?..

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Вони – наслідок рекомендацій ФАТФ. Якщо ми заявили про те, що ми боремося з корупцією, то це, власне, перша частина, це механізм боротьби з корупцією для України в цілому. А друга частина називається: як нам дістати і покарати тих, до кого ми дістатись сьогодні або зовсім не можемо, або нам дуже важко.

НЕМИРЯ Г.М. Зрозуміло. Дякую.

У вас, прошу.

КУШНІР І.В. Я хотіла б уточнити, тому що з того проекту, який розданий, не вбачається, де саме про запобіжний захід ідеться. І що мається на увазі: запобіжний захід, передбачений КПК, який застосовується до осіб на території України за судовим рішенням України, чи затримання за межами? Якщо мається на увазі запобіжний захід на території України, і таке положення є, як єдиного запобіжного заходу, який можливий, то ми можемо сказати, що це чітко порушує Конституцію України і Конвенцію з прав людини, тому що відповідність національному законодавству – це ще не все. Там ще принцип пропорційності. А принцип пропорційності – це обрання запобіжного заходу з урахуванням особливих обставин справи. Це робить виключно суд. Якщо немає шкали запобіжних заходів, відповідно вмотивованого рішення апріорі бути в суді не може. І в кожному такому випадку просто за автоматичне застосування запобіжного заходу у нас буде порушення статті 5. Це перше.

Друге. Враховуючи те, що у нас досить ускладнений зв'язок і поштове листування з особами, які перебувають на території АТО і на території тимчасово окупованій, виникає питання: яким чином особа може повідомити про те, що у неї є об'єктивні причини неявки до суду за викликом слідчого? Відповідно в АТО іде виклик слідчого. Особа не має можливості направити повідомлення про те, що він перебуває у складних умовах. Друга неявка – і у нас тут є вирок.

ЧАПЛИГА М.В. Так, заочний вирок.

КУШНІР І.В. Я розумію, що щось треба робити. Але ж з таким підходом у нас знову будуть порушення. Так, це складна ситуація, так, є певні труднощі, але таким чином ми полегшимо роботу слідчих і погіршимо стан дотримання прав людини. Ось і все.

НЕМИРЯ Г.М. Колега Фельдман, прошу.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Я поддерживаю эту девушку и тоже считаю, если в данный момент вынести в зал этот разговор, он будет эмоциональным и может привести к большим ошибкам. Я думаю, его надо хорошенько проработать.

НЕМИРЯ Г.М. Я просив би додатково з'ясувати ці аспекти, на які звернули увагу, для того щоб ми могли поінформовано позицію комітету донести до інших. Добре? Ми зараз не будемо продовжувати цю дискусію.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Можно я еще два слова скажу.

НЕМИРЯ Г.М. Ну, якщо два слова.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Да. Ну действительно, речь сейчас идет о том, что был принят так называемый Закон о заочном уголовном производстве, который, например, и не предусматривает уголовного производства в отношении лиц, которые находятся на оккупированной территории. Но у нас сейчас достаточно большая проблема с криминогенной обстановкой, потому что у нас постоянно возникают какие-то мошенники из Крыма или жулики из Донецка, и все рейдерские захваты сейчас происходят таким образом. Уголовное производство прокуратура и следственные органы все останавливают, потому что они не могут вызвать человека, а без статуса підозрюваного в отношении него ничего нельзя сделать, ни арестовать его имущество, ничего.

Там была сделана ошибка, в этом законе. Там не предусмотрели вопрос оккупированной территории. Там написали, что можно сделать заочное уголовное производство только когда человек за границей. Но, извините,

Крым и Донецк – это не заграница. В этом была суть закона. Но я бы предложил, чтобы мы перенесли этот вопрос, более детально разобрались.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Вы правы, под это очень много бандитов, которые этим пользуются, хотя также могут пострадать невинные.

ПАЦКАН В.В. Добре, колеги. Але це пакет законів, що стосуються Закону про бюджет. Ми маємо зараз прийняти якийсь консолідоване рішення, розумієте? Або тоді ми відхиляємо один із цих законів.

НЕМИРЯ Г.М. Колеги, я просто нагадаю порядок, який погодили, робочий порядок бюджетного процесу, що в четвер виносяться на перше читання закони (не знаю, чи буде їх усіх 40 чи оці 13, які нібито визначили як конче необхідні, основні, з цього пакету 42-х законів), і буде пропозиція проголосувати в першому читанні бюджет з тим, щоб на неділю на пленарне засідання мати друге читання, остаточне – у вівторок 30 грудня.

ПАЦКАН В.В. Григорію Михайловичу, у нас інший шлях: ми можемо зареєструвати консолідовано один законопроект на підставі цього, відпрацювати редакцію і внести як альтернативний. Терміни нам дозволяють, і на неділю він буде готовий. Якщо ми зараз створимо робочу групу фахівців, відпрацюємо разом з Уповноваженим, залучимо правозахисників... Або тоді вичищаємо цей. Але зрозумійте: якщо ми в першому читанні його приймемо, у нас скелет закону буде, ми не будемо мати можливість міняти основні...

(Загальна дискусія)

ІЗ ЗАЛУ. Я думаю, надо голосовать.

НЕМИРЯ Г.М. Давайте ми завершимо. У нас є тут два ще закони, і потім ми повернемося до цього.

Другий, я прошу коротко також: проект Закону про реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування (1573). Також внесений Кабміном. Хто? Юрій Васильович.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Значить, 1573. Загалом законопроектом вносяться зміни до низки законодавчих актів з метою створення умов для

стабілізації фінансового стану в державі, зниження навантаження на фонд оплати праці і так далі. В той же час, ціла низка з'являється як би інших можливостей, які пропонує держава здійснити, щоб стабілізувати, так сказати, певним чином і фонд, і взагалі бюджет. Наприклад, змінами до Закону про збір та облік єдиного внеску до загальнодержавного соціального страхування пропонується встановити диференційовану ставку єдиного соціального внеску в залежності від виплачуваної працівнику заробітної плати. Ну, там якщо буде більше мінімальної заробітної плати в місяць, то застосовується коефіцієнт – 0,4. Якщо менше, то там інша формула вирахування цього єдиного соціального внеску. Треба там читати, мені на пам'ять важко сказати. Ну і одна з головних позицій: передбачається створити єдиний фонд соціального страхування України, але об'єднати фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Тобто вони об'єднуються, організовується цей єдиний фонд.

Ну і хочу сказати, що, як завжди, в такі типи законів вводиться низка речей, які посилюють, скажемо, сферу відповідальності в сфері трудових відносин. Це вводиться, скажемо, низка штрафів, існуючі штрафи збільшуються, наприклад, коли працівника працює не оформлений. Ну, що стосується нашої тематики, то законопроектом пропонується внести зміни до 7 статті - про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території та статті 7 - про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Отут я хотів зазначити абсолютний позитив, як не дивно воно може звучати. Але до цього у всіх статтях були тільки вказівки на те, що ми забезпечуємо ці категорії громадян відповідно соціальними послугами. А тут у нас уже дається і механізм забезпечення, і дається порядок, тобто: а що буде, якщо не буде певних там документів?

Беремо з реєстру і так далі, і так далі. Тобто можна сказати, що стосовно нашої тематики були внесені абсолютно позитивні речі.

НЕМИРЯ Г.М. Якщо позитив, можемо рухатися далі. Я думаю, що більшість запитань буде до наступного – 1577. Проект Закону про внесення змін, визнання такими, що втратили чинність деякі законодавчі акти. Цим законом пропонуються зміни до 66 законодавчих актів, які пропонується визнати такими, що втратили чинність. Зокрема те, що має відношення до нашого комітету. Закон України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", також забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території. Вам роздані матеріали, колеги. Зокрема в Законі України про реабілітацію жертв політичних репресій пропонуються зміни до статті 6, якою передбачені пільги для осіб, які реабілітовані згідно зі статтею 1 цього закону, хто став інвалідами внаслідок репресій або є пенсіонерами. Тобто вилучається безоплатний проїзд усіма видами міського транспорту і решта.

І також йдеться про зміни до Закону про забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованій території. Пропонується уточнення, що право на продовження здобуття певного освітнього рівня на території інших регіонів лише на конкурсній основі. Тобто не йдеться про те, що тим дітям, які продовжують освіту на території, яка не є окупованою, що вони мають певні квоти або певні пільги, тобто всі однакові, не залежно від того, звідки ти. Це, власне, дві такі речі, що ми побачили. Чи потрібні ще пояснення?

ІЗ ЗАЛУ. Основне – все.

НЕМИРЯ Г.М. Основне - все. Будь ласка. Я пропоную тоді з цього приводу мати дискусію. Прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я би підкреслив, що мова йде не про те, щоб скасувати загалом пільги щодо транспорту. Просто проблема в нашій державі, що у нас не визначено коло осіб із пільгами. Тобто всі мають певні пільги для проїзду в трамваї, метро. Після цього метро виставляє якісь

рахунки. Не зрозуміла бюджетна складова цього процесу. Саме тому і пропонується Прем'єр-міністром зробити всі пільги або більшість з них адресними. Тобто місцеві бюджети повинні мати кошти забезпечити кожного громадянина, який потребує або має певні пільги, з іншого бюджету – за рахунок коштів, які буде виділено цим законом. Тобто це – проїзний квиток або квиток іншого місця, який потрібно. Бо зараз це є одною з великих складових корупції в нашій державі. Отака ціль відповідних державних змін. Дякую.

НЕМИРЯ Г.М. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги, ну якщо це стосується подолання корупції, ми всі "за". Але де, в якому законі передбачено, що встановлюємо якісь інші проїзні квитки? Нехай нам пояснять. Я не можу знайти, вибачте. Може, я не вмію читати. Дайте хоч якусь альтернативу, запропонуйте. Якщо ми не пропонуємо нічого, давайте беремо на себе відповідальність, що Комітет з питань прав людини зрізав усі пільги, а Кабінет Міністрів потім буде радіти, що їм допомогли це зробити. Я проти такого. Я не буду голосувати такі законопроекти.

НЕМИРЯ Г.М. Пані Сусллова.

СУСЛОВА І.М. Якщо дозволите, я також хочу зауважити, що якщо ми візьмемо усі податки і збори, їх розподіл між Державним бюджетом і місцевими бюджетами у 2014 році, то ми можемо говорити про те, що доходи склали 22,9 відсотки від загальної кількості податків та зборів, які були спрямовані до місцевих бюджетів. В проекті Держбюджету на наступний рік передбачено, що ця кількість доходів складе 18,1 відсоток при тому, що ми говоримо, що кількість грошей до місцевих бюджетів, незважаючи на те, що нові функції, розширення повноважень, розширення видатків, покладається на місцеві бюджети. І тут, якщо ми говоримо про соціальний захист, говоримо про компенсацію транспортних видатків, та будь-яких видатків, які ми хочемо перекласти з Державного бюджету на місцевий бюджет, ми маємо

говорити про те, що дійсно, колегу підтримую, яким чином, які інструменти, які механізми? Навіть пан Розенко на минулому засіданні Кабінету Міністрів, яке проводилося в закритому режимі, говорив про те, що немає реальних механізмів, інструментів і розуміння у нього того, яким чином буде здійснюватися ця адресна матеріальна допомога. Немає. Тому я вважаю, що це не прийнятно буде підтримати у такому вигляді.

НЕМИРЯ Г.М. Колега Фельдман.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Я поддерживаю своих коллег и вас также, Ирина. Дело в том, что сколько я помню свою парламентскую деятельность, мы всегда говорили о том, что надо все отменить, но оставить адресную. Мы это говорили всегда, избирались на этом, критиковали. Так оно все и осталось. Я категорически против отмены льгот инвалидам и считаю, что мы не можем как комитет это поддержать. А то, что сегодня они не прописаны или они не выведены, или на них нет бюджета, это не наша с вами проблема. Достаточно, извините, увеличить, как сейчас модно говорить, налоги на богатых или доходную часть и закрыть эту минимальную сумму. Это будет очень большой социальный всплеск. Валерий Васильевич правильно сказал.

НЕМИРЯ Г.М. Ну, є ще один аспект. Колега Логвинський згадав, що це подається на відання до місцевих бюджетів. Можливо, це попередня оцінка, але якщо ідеєю бюджету була подальша фіскальна децентралізація на рівні місцевих бюджетів, то якщо порівняти, за моїми даними, 2014 і 2015 рік, то доходи без трансфертів місцевих бюджетів, тобто податки, які вони можуть збирати або їх делеговано збирати, складали 111,5 мільярди гривень, що було 29,9 від загального бюджету. В 2015 році – 104,2 мільярда гривень. Тобто на 7 мільярдів менше, і відповідно лише 18,1 відсотка. Тобто на 3,9, більше навіть, 4,8, зменшилась доля, питома вага доходів місцевих бюджетів без урахування трансфертів. Якщо взяти трансферти ще, то тоді (це вже з видатками) видатки збільшились в абсолютних цифрах з 235,7 до 262. Але питома вага їх зменшилася все одно з 42,1 до 40 відсотків. Тобто в даному

випадку навіть якщо таке є, то воно поки що не підкріплюється, принаймні ресурсами, які, ми бачимо, залишаються або залишаться у місцевому бюджеті.

Прошу.

ПАЦКАН В.В. Григорію Михайловичу, шановні колеги, я чітко розумію, що зараз нам треба обмежитися в якихось пільгах. Наприклад, діти війни або інші. Давайте давати відповідь і бути чесними перед собою. Якщо ми обмежимо інвалідів в проїзді, давайте цього не робити. Ну, є якісь норми людські, моральні, які ми не можемо переступати. Я не можу переступити через себе. Якщо ми бачимо, що в місцевих бюджетах це закладено, тоді "за" двома руками, але ми не знаємо, в який спосіб воно буде закладено. Давайте в чомусь обмежуватись, допомагати, тому що дійсно Україна в стані війни, дійсно у нас коштів немає, дійсно треба затягувати паски, але розмежовувати деякі поняття. Дякую.

НЕМИРЯ Г.М. Дякую.

Пан Мустафа, я хотів би надати слово вам, оскільки це частина обговорення питання бюджету. У нас присутній представник Міністерства фінансів, але ви самі сказали, що, на жаль, ваші повноваження і знання інших статей бюджету є обмеженим об'єктивно. Прошу.

ДЖЕМІЛЄВ М. Я просто хотел обратить внимание на вот эту статью про депортированных. Вы знаете, в 2010 году была принята программа, в соответствии с которой ежегодно выделялись какие-то средства на обустройство депортированных. Ясное дело, при Януковиче эта программа не соблюдалась, поскольку депортированные были врагами Януковича. Вместо предусмотренных, скажем, 140 выделялось где-то 12 или 13. Одним словом, депортированные были изгоями при Януковиче.

Сейчас ситуация изменилась, территория, где, в основном, проживают депортированные, оказалась под оккупацией, но это не означает, что совершенно нет проблем. Наоборот, эти проблемы увеличились. По призыву

Меджлиса крымскотатарского народа, хотя крымские татары там находятся под самым большим прессом, они не выезжали. По крайней мере, призыв такой, мы стараемся, чтобы они не выезжали с оккупированной территории. Но, тем не менее, где-то на сегодняшний день около 10 тысяч из числа депортированных выехали в различные области Украины, преимущественно западные области.

Задача сейчас состояла в том, чтобы те люди, которые выехали и будут выезжать, а будет выезжать, по-видимому, много, потому что сейчас их еще призывают в российскую армию, они, ясно, служить не будут, они будут переходить границу. И чтобы не оставлять там в заложниках у оккупантов свои семьи, будут, видимо, с семьями выезжать. Одним словом, там проблемы увеличиваются. Так вот, в соответствии с этой программой на этот год должно было быть предусмотрено где-то 250 миллионов гривен. Причем эта программа разрабатывалась тогда, когда стоимость доллара была где-то 5 гривен. Сейчас стоимость в 4 раза больше.

Так вот, я смотрю статью по депортированным. На 2015 год выделяется 700 тысяч гривен. Это не понятно.

ФЕЛЬДМАН О.Б. На делопроизводство, на бумагу.

ДЖЕМІЛЄВ М. Ну да, или, там, на оклад чиновника, который будет оставаться. Что это? Какое произведет впечатление на людей, которые оказались под самым большим прессом оккупантов? Что, государство от них отмежовывается? И какое это окажет влияние на дальнейшие события? Это что, мы толкаем этих депортированных в объятия оккупантов? Говорим, что они нам уже не нужны? Мы на эту тему разговаривали с Президентом три дня назад, он сказал, что да, конечно, надо это на Комитета бюджета обсудить. Но самое интересное, что им даже в голову не пришло: вот, отключили вот эти оккупированные территории и, вроде бы, все, проблемы на этом кончились.

Наоборот, сейчас должна быть еще большая поддержка. Там речь идет о том, что вот эти депортированные, которые будут выезжать, сконцентрировать их в Херсонской области. И там еще речь идет о создании воинских формирований, которые будут защищать этих людей, они там должны будут укреплять. А там очень опасная ситуация, там уже раздаются листовки ХНР (это Херсонская Народная республика). И мы думали там изменить баланс сил в пользу Украины. Вот такая вот ситуация. Я понимаю, что государство в тяжелой ситуации, но совершенно, совсем вычеркивать, это просто неразумно. Нужно, наверное, какое-то особое отдельно письмо написать.

НЕМИРЯ Г.М. Яка ваша пропозиція? Є така організація "Кримська діаспора". Вони спитали: а куди ділася економія від анексії Криму і окупації частини Донбасу? Ці гроші традиційно видавалися, певні були витрати. Ви сказали про один напрямок, але є і інші. Куди ділася ця економія?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. А витрати на армію у нас збільшилися чи ні?

ІЗ ЗАЛУ. Звичайно, збільшилися.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Так ви запитуєте, куди пішли.

НЕМИРЯ Г.М. Давайте в контексті конкретної проблеми. Пан Мустафа окреслив проблему. Яка є конкретна пропозиція ваша?

ДЖЕМІЛЄВ М. Искать средства, чтобы хотя бы в соответствии с той программой, которая утверждена Кабинетом Министров. Это 250 миллионов гривен должны сохраниться.

НЕМИРЯ Г.М. Георгію Володимировичу, будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ну, я підтримую пана Джемілева в тому, що ми дійсно маємо дуже великі проблеми, це проблеми національної безпеки і оборони, перш за все. Це проблема захисту наших громадян, і ми повинні приділяти велику увагу цій проблемі.

НЕМИРЯ Г.М. Більше того, я додам. Коли ми на усіх міжнародних форумах і міжнародних організаціях, і під час двосторонніх зустрічей на

вищому рівні говоримо, що проблема захисту кримськотатарського народу і гарантування їх прав – це те, що ми хочемо, щоб отримати підтримку від ООН і всіх інших, а самі на це витрачаємо абсолютно недостатньо...

ДЖЕМІЛЄВ М. Как раз на это я и хотел обратить внимание. Если у нас в бюджете не будет заложено ни копейки, тогда мы от международных организаций тоже не получим ничего.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Мы должны чем-то закончить этот серьезный вопрос. Есть у вас какое-то предложение? Или есть у вас как головы комитета предложение или у вас как у опытных людей? Давайте чем-то этот вопрос закончим. Мне вообще нравятся действия, которые чем-то заканчиваются. Я не думаю, что 250 миллионов для страны... Давайте каким-то образом что-то сделаем: напишем какое-то письмо или выступим завтра в Раде. Надо какое-то действие сделать.

НЕМИРЯ Г.М. Я до цього підводжу. Але у нас ще Юлія Тищенко з Українського незалежного центру політичних досліджень. Прошу.

ТИЩЕНКО Ю.А. Буквально фразу, якщо можна. Тут було питання: куди ділися гроші, які були виділені на цей рік внаслідок анексії? Їх не стало з самого початку, ще з березня місяця, бо були ще тоді внесені відповідні зміни до бюджету. Їх просто немає.

І ще питання. У нас було ухвалено, пам'ятаєте, довгоочікуваний Закон про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою. Відповідно до цього закону Кабмін мав начебто розробити положення, де також є і певні компенсації, і певний порядок дій, тобто взаємин держави з тими, хто має цей статус. Наскільки я розумію, цього і досі не дуже зроблено. Навіть з тих 10 тисяч людей, які виїхали з території окупованого Криму, я думаю, що можуть бути ті люди, які можуть реально претендувати на цей статус. Більше того, ті, хто залишаються в Криму сьогодні, це і кримські татари, громадяни інших національностей також можуть претендувати на цей

статус і відповідно на певний режим компенсації відповідно до Закону України, прийнятого Верховною Радою в цьому році.

Ну, може, це, м'яко кажучи, певна стаття бюджету, яка б певною мірою підтверджувала б прагнення держави дійсно підкріплювати, в тому числі фінансовими зобов'язаннями ті політики, які є. Закон же ухвалили.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Крымские татары больше всего нуждаются. Там нет других народов. Нет такого давления на евреев, на греков.

ТИЩЕНКО Ю.А. Я зараз не буду давати політичні оцінки, я не про тиск.

ПАЦКАН В.В. Дозвольте, пане голово. Давайте внесемо конкретні пропозиції. Але для того, щоб нам внести конкретні пропозиції в якихось цінових вимірах, тобто 10, 20, 30 мільйонів, нам треба знати, для кого ми їх вносимо, для якої категорії: для тих, що переїхали з Криму? Це пан Мустафа мусить визначити. Або визначити: 10 відсотків людей, що там є. І сформулювати, і просити, щоб внесли до бюджету певну суму. А ми мусимо зараз визначити: це має бути 5, 10 мільйонів, для того щоб їх включили. Ми можемо тут обговорювати, але поки ми не зробимо перші кроки, комітет, нічого з цього не буде.

НЕМИРЯ Г.М. Добре, колеги, ми зараз підходимо вже до рішення. Для того щоб завершити повний раунд дискусії, я думаю, і до вас зверталися, і до мене звернулися як до голови комітету люди з проханням передбачити у видатковій частині Державного бюджету кошти на виплати державної допомоги постраждалим учасникам акції громадського протесту під час Майдану та членам їх сімей відповідно до Закону України 74518 "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей". Справа в тому, що передбачалося ц з Резервного фонду Державного бюджету на 2014 рік, але в новому, на 2015 рік, нічого не передбачено. В той же час зазначається, що є люди, які

отримали важкі поранення (прізвища деяких називаються), яким дуже потрібні кошти на лікування, які знаходяться тут, на Україні, в клініках.

І прохання таке, щоб докластися до виконання цього закону і записати: "покриття витрат на виплату державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей здійснюється із Резервного фонду Державного бюджету України на 2015 рік". Думаю, що варто на це відреагувати. Якщо це була одноразова допомога... Але ж люди, які отримали поранення і захворювання, і каліцтва, продовжують потребувати такої допомоги. Ми не можемо сказати, що є "Небесна сотня", вони – герої України, решта, які вижили, вони мають діяти самі собою, давати собі раду. Я думаю, в цьому зверненні є сенс, я хотів би, щоб ми його врахували.

У мене буде така пропозиція, щоб ми висловили позицію комітету. Перше. Ми зійшлися на тому, що Комітет наполягає на тому, щоб в проекті бюджету і відповідних змінах до багатьох законів, які в цьому бюджетному пакеті, має бути забезпечене і дотримання прав громадян України, які гарантуються Конституцією і базуються на міжнародних зобов'язаннях України. Тобто згадувалося про ситуацію з компенсаціями, відшкодуванням по рішенням Європейського Суду з прав людини, деяких інших. Це вихідне положення, рамка, яка пояснює решту.

Далі, наступне. Ми звертаємо увагу особливо на нові проблеми, які виявилися в зв'язку з анексією Криму і окупацією частини території Донбасу. Це питання кримськотатарського народу і інших громадян України, які залишилися або і тих, хто залишився, і хто переїхав на територію України. І те саме стосується внутрішньо переміщених осіб – тих, які виїхали з Донбасу або інших територій України. І тих, хто залишився там. Це другий посил, що є оця низка проблем.

Ми говорили також про соціальні права і деякі інші речі особливо незахищених верств населення, згадували інвалідів, пенсіонерів стосовно

порушення їх прав або скасування пільг. Колега Логвинський зазначав, що, на його думку або за його інформацією, це нібито переводиться в інший механізм допомоги – адресної, яка може надаватися за рахунок місцевих бюджетів, але також зверталася увага, що з огляду на ситуацію навряд чи у місцевих бюджетів буде достатньо коштів, щоб забезпечити. Тобто ми ці три речі зазначаємо як другий пункт.

Далі ми висловлюємо свою думку щодо цих трьох законів, які ми розглядали. Я так розумію, що до 1573 немає застережень. Щодо 1569 була пропозиція колеги Пацкана. Ми можемо підтримати і створити робочу групу і внести від комітету пропозиції.

ПАЦКАН В.В. Або прийняти його в першому читанні і потім вносити правки.

НЕМИРЯ Г.М. А якщо він буде завтра прийнятий в першому читанні? Але я попросив би все одно робочу групу створити.

ІЗ ЗАЛУ. Давайте створимо.

НЕМИРЯ Г.М. Я попросив би долучитися вас. Ви звернули увагу на можливі проблеми із цим законопроектом. Я би запропонував колегу Пацкана і колегу Логвинського до цього, щоб ми до другого читання попрацювали.

І третє, на що ми всі звертали увагу, особливо багато застережень щодо закону 1577, де освіта, охорона здоров'я і інші, і щодо репресованих. Ми мали б подати свої пропозиції. Я попросив би тоді секретаріат звернути увагу на те, що колега Пацкан зауважив, що неприпустимим є позбавлення пільг інвалідів і інших категорій громадян відповідно з цим законом.

Пропонував би додати те, на що Юля звернула увагу, про відновлення прав депортованих народів. І пропозиція, яку колега Фельдман і колега Джемилєв висловили, яким чином сформулювати більш конкретно, не в загальному плані, ситуацію по тій програмі, яка була.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Это политический вопрос, поэтому мы обязаны найти решение.

ПАЦКАН В.В. Пане голово, дозвольте одну репліку.

НЕМИРЯ Г.М. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги, дивіться, я взяв бюджет. Показую вам. Апеляційний суд Донецької області – 50 мільйонів 932 тисячі.

ІЗ ЗАЛУ. Він не працює.

ПАЦКАН В.В. Ну а куди воно, скажіть мені, будь ласка, ми маємо виділяти в бюджеті на Апеляційний суд? Ми що не можемо виділити на кримських татар, на пільги на проїзд? Це абсурд цього Кабміну, розумієте? Його навіть ніхто не читав. Ну, не треба дурити нас. Потім Кабмін буде робити із народних депутатів дебілів, а вони будуть усі хороші.

ФЕЛЬДМАН О.Б. И еще один момент, если можно, по поводу пільг на проезд инвалидам. Я не являюсь большим специалистом в этом, но я думаю, что если просто опустить их на местные бюджеты, это не будет работать никогда. Это опять та же коррупция. Один мер захочет выделять, другой мер не захочет выделять, третий скажет, что он с удовольствием выделил бы, но у него нет денег. Если это было прописано в центральном бюджете и они на исполнение получали, это было бы совсем другое. Если мы действительно переживаем за инвалидов, я бы на местные бюджеты это не спускал.

НЕМИРЯ Г.М. Колега Березович і Наталія Григорівна. А, ви до цього? Тоді ви спочатку.

СОЛОВИХ Н.Г. Именно что касается местных бюджетов. Ничего не спускается на местные бюджеты. Но у местных бюджетов есть свои полномочия. Они могут спокойно принять какую-то свою программу. Им дается право финансировать и все. Если они не принимают, то они и не финансируют. Если у них нет денег, то они тоже не финансируют.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Вы знаете, почему я об этом говорю? Я сам выделяю эти автобусы, я сам выделяю деньги. Но никакими Фельдманами и Ивановыми мы государство не вытащим. Поэтому это надо прописать.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Я згодний з головою, ми повинні сказати своє слово щодо педагогів, щодо зменшення пільг. Я вважаю, що ці суми в бюджеті не такі великі у порівнянні з тим суспільним резонансом, який вони будуть мати. І тому цього не варто робити.

Щодо Закону про переміщених осіб, я підтримую пана Пацкана в тому, що, може, після першого читання потрібно внести відповідні правки. Але, все ж таки, свою думку ми маємо заявити зараз, що нас така навіть назва закону і суть закону не влаштовує. Це неприпустимо. Вводиться нова категорія громадян України, які мають інші права, ніж усі. Це не добре.

НЕМИРЯ Г.М. Ирина Сусллова.

СУСЛОВА І.М. Я хотіла би відреагувати на ваші застереження щодо місцевих бюджетів і сказати наступне, що якщо б це питання стосувалося лише проїду інвалідів, це було б одне. А так ми намагаємося зараз пустити всю видаткову частину по соціально захищених і працівниках соціальної сфери повністю на місцеві бюджети. Я була на минулому тижні у Світловодську, це таке місто в Кіровоградській області, де на сесії розглядалося розпорядження, яке отримано з Кабінету Міністрів. Там чітко було визначено: взяти собі на забезпечення працівників усіх медичних закладів та працівників освіти (дошкільні, шкільні, середні і вищі навчальні заклади). Так от, на це все 25 мільйонів гривень їм додатково необхідно виділити з місцевого бюджету. Фінансовий відділ сидить в шоці, вони просто не знають, за що з початку наступного року фінансувати усі ці категорії працівників. Тому я вважаю, що тут варто зважати і говорити не тільки про безкоштовний проїзд інвалідів, а в цілому про працівників соціальної сфери.

НЕМИРЯ Г.М. Так, колеги, я забув ще додати, оскільки ми на початку це обговорили, в зв'язку з офісом Уповноваженого з прав людини пропозиція

також – підтримати це звернення з свого боку з огляду на збільшення повноважень, але уточнити по захисту персональних даних.

ЧАПЛИГА М.В. У мене вже є відповідь.

НЕМИРЯ Г.М. Є відповідь. Щоб ми також включили це питання. Також ставилося питання, але не називалися параметри, щодо безоплатної правової допомоги. Чи достатньо цих коштів, які є в цьому бюджеті? Я чув пропозицію щодо збільшення, принаймні від реанімаційного пакету реформ.

ЧАПЛИГА М.В. З вашого дозволу, дві репліки. По-перше, що стосується 1577. Колеги, я прошу звернути увагу, тут дві обтяжуючі обставини. Спочатку ми говоримо, що ми передаємо, проводимо децентралізацію на місцеві бюджети, але ж давайте читати, що пропонується. Якщо зараз є, забезпечується безкоштовне перевезення, то пропонується в редакції: "органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати".

ІЗ ЗАЛУ. А можуть не забезпечувати.

ЧАПЛИГА М.В. Так, а можуть не забезпечувати. Тобто це питання суб'єктивізму і суб'єктивного ставлення. Можливо, абсолютно правильна децентралізація. Але давайте збережемо гарантію тоді.

І друге, щодо вашого питання. Я в процесі перевірки додаток 3 до бюджету. Дійсно, зберігаються за Державною службою з питань захисту персональних даних видатки у розмірі 1 мільйона гривень, але це центральні органи виконавчої влади в системі Міністерства юстиції, і це пов'язано з його ліквідацією.

НЕМИРЯ Г.М. На ліквідацію зберегли, а на нову функцію не передбачили.

ЧАПЛИГА М.В. Оскільки лише в жовтні було прийнято рішення про ліквідацію цієї служби, а там: за два місяці попередження, вихідна допомога. Тобто це ніяк не відноситься (той мільйон) до офісу Уповноваженого.

НЕМИРЯ Г.М. Зрозуміло. Отже ваше звернення враховується: плюс 14 мільйонів, громадські організації плюс 10 до тих 20-и. Колега Логвинський

критично налаштований. Він сказав чому. Але я думаю, що це тема окремої розмови. Але в рамках бюджету і наших пропозицій я прошу включити ці параметри також.

Тоді, колеги, я пропонував би з урахуванням цього обговорення, щоб результатом нашого сьогоднішнього рішення було направлення рішення комітету до Голови, до бюджетного комітету, до Прем'єр-міністра також і головам фракцій направити щодо тих позицій, які ми заявили: загальні, принципові, пріоритети, які стосуються тимчасово переміщених, Крим, кримськотатарський народ, права депортованих і окремі категорії, найбільш незахищені, ми говорили, населення, позиції по трьох законах, я не буду повторюватись, і офіс Уповноваженого з прав людини. І я не чув ніяких заперечень, щоб також вказати на необхідність передбачення коштів (вони невеликі, я думаю, абсолютно, щодо постраждалих на Майдані).

ЧИГРИН А.В. Можна? Я дуже вибачаюсь, я буквально секунду щодо коштів для постраждалих на Майдані. Хочу звернути увагу, що в перехідних положеннях до самого тексту бюджету там є така стаття (пункт 7): установити, що, скажімо, в цьому році бюджетному видатки на цей закон будуть застосовуватися в порядку та розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів, виходячи з наявних фінансових ресурсів Державного, місцевого бюджетів та бюджетних фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Так само туди включений Закон про депортованих (стаття 6,7).

БРЕНЗОВИЧ В.І. Це означає, що 0.

ЧИГРИН А.В. Чому я взяла слово? Тому що недопустимо обмежувати у фінансуванні тих, хто загинув на Майдані. Там ідеться і про виплати страхові сім'ям за загиблих, на відновлення, там є по мільйону, по 700 тисяч, по 200 тисяч. Тобто там є градація. От вона 4 стаття цього закону фактично буде фінансуватися за залишковим принципом.

НЕМИРЯ Г.М. Тоді я пропоную відповідно і зреагувати.

Приймається це?

ІЗ ЗАЛУ. Приймається.

НЕМИРЯ Г.М. Ми створюємо робочу групу щодо доопрацювання до другого читання (колега Логвинський і пані Кушнір, представники секретаріату) щодо з'ясування всіх цих проблем.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Григорію Михайловичу, а ми по кожному питанню будемо голосувати окремо чи загальною?

НЕМИРЯ Г.М. Я пропоную одне рішення.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Просто я з чимось погоджуюсь, з чимось ні. Я категорично проти надання фінансування Уповноваженому. Вони не виконують свої обов'язки, як повинні виконувати.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Они еще не работают. Пусть они начнут работать.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Они, Саша, уже два месяца работают и работают так, что лучше бы они не работали.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Что такое два месяца?

ІЗ ЗАЛУ. 5 чоловік не можуть робити цю роботу.

НЕМИРЯ Г.М. Я пропоную колезі Логвинському окреслити особливу думку при голосуванні.

Хто за запропонований проект рішення прошу голосувати. За – 6. Проти? Утримались? Прийнято. І можна викласти окрему думку.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Одну секундочку.

НЕМИРЯ Г.М. Прошу.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Еще раз возвращаюсь к депортированным. Я думаю, что во всем сегодняшнем обсуждении все вопросы важны, абсолютно все важны. И для погибших на Майдане это надо сделать, надо добиваться. Но один вопрос политический, которым наша страна будет высвечиваться и господин Джемилев тоже молчать не будет. Мне кажется, что вопрос этих денег для крымскотатарского народа очень яркий сейчас. И его нельзя упустить во всей этой суете.

НЕМИРЯ Г.М. Тобто ви пропонуєте виокремити його.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Да, отдельно его поставитъ.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Григорію Михайловичу, можна проголосувати окремо питання, яке порушене, бо я теж підтримую Олександра Борисовича?

ФЕЛЬДМАН О.Б. Григорий Михайлович, чтобы наш комитет по конкретному вопросу - по депортированным - сделал отдельное заявление.

НЕМИРЯ Г.М. Колеги, ми проголосували загальну рамку. Тоді пропозиція наступна, щоб виокремити в окремих листах і зверненнях дві проблеми: кримськотатарський народ і внутрішньо переміщені особи. Погоджуємося?

ІЗ ЗАЛУ. Так.

НЕМИРЯ Г.М. Приймається?

ІЗ ЗАЛУ. Так.

НЕМИРЯ Г.М. Тоді хто взявся б? Я думаю, пан Мустафа щодо кримськотатарського народу сформулює пропозиції, щоб ми від комітету направили це. І по внутрішньо переміщеним особам хто?

ФЕЛЬДМАН О.Б. Тоже, наверное, Мустафа.

ІЗ ЗАЛУ. Логвинський.

НЕМИРЯ Г.М. Логвинський. Я готовий, будь-хто готовий долучитися. Тоді буде два окремо. Дякую. Прийнято.

Я дякую запрошеним. Ви можете залишатися. Якщо є інші справи, можете бути вільними.

Другий пункт порядку денного: проект Постанови про звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій, міжпарламентської асамблеї щодо звільнення української льотчиці. Я поясню, про що йдеться. 11 грудня Верховна Рада підтримала проект Постанови із зверненням до Федеральних Зборів Російської Федерації. Як я сказав, я в понеділок був в Москві, і адвокат при мені попросив суддю приобщити це до матеріалів справи, що і було зроблено. Міністерство закордонних справ передало це

МЗС Російської Федерації. Але ця постанова, вона майже ідентична за текстом...

ФЕЛЬДМАН О.Б. Нет вопросов.

ІЗ ЗАЛУ. Нет вопросов.

НЕМИРЯ Г.М. Нет вопросов. Кто за, прошу голосовати. Утримались? Проти? Прийнято одногласно.

Третій пункт: проект Постанови про внесення змін про перелік, кількісний склад. Я коротко поінформую, що на попередньому засіданні ми домовились, оскільки опрацьовуються в регламентному комітеті, реєструються постанови щодо уточнення предметів відання, ми запропонували термін, до якого я попросив внести свої пропозиції. Всі пропозиції, які були внесені вчасно, були враховані. Колеги, які були в залі, підписали відповідний проект постанови від нашого комітету, який є зареєстрований (це 1417). Але оскільки колега Логвинський знаходився у відрядженні і фізично з огляду на брак часу не зміг висловити свою думку щодо того, то він це зробив зараз. Ми домовились, що на комітеті це обговоримо. У вас в матеріалах є лист від голови регламентного комітету, який² інформує про порядок розгляду з порівняльною таблицею.

У вас є пропозиції? Тоді коротко.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я коротко. Хотів би підкреслити, перш за все, щодо технічних засобів. Ну, ми це питання вже порушували, бо у нас був визначений термін протягом певної доби, а потім вже е-мейлом було змінено рішення комітету. То я дуже прошу, щоб ми е-мейлами не змінювали ці речі.

НЕМИРЯ Г.М. Логвинський, не нагадуйте мені мої часи в Комітеті європейської інтеграції, коли кожний другий мені говорив, що я щось змінив, зманіпулював і так далі. Присутні представники секретаріату, ведеться стенограма, абсолютно відповідно до того, про що ми домовились, було зроблено. Не звинувачуйте мене.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Саме тому я підкреслюю, щоб рішення е-мейлами не змінювалися.

НЕМИРЯ Г.М. Вони не змінювалися, я ще раз це підкреслюю.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. По-друге, я спілкувався з регламентним комітетом. Вони підкреслили, що на даний час вони прийняли наступне рішення, що всі зміни до предметів відання, які є, узгоджені з іншими комітетами, так званими, непроблематичними, вони будуть їх вносити. А всі. Які проблематичні, винесуть окремою постановою. Ті зауваження і предмети відання, які я подав, я хотів би підкреслити, що вони наступні. Це внесення до предметів відання комітету питань, які порушуються в Кримінально-процесуальному, Кримінальному кодексах України в частині захисту прав людини. Тобто ми беремо на себе зобов'язання перед Радою Європи, іншими міжнародними установами, але ми не можемо виконати, бо це не наш комітет. А в іншому комітеті не розуміють, які загалом наслідки юридичні, чому Європа до нас потім так ставиться з питаннями щодо люстрації та іншими. Саме том це – основні зміни.

Ще були технічні зміни – те, що стосувалося окупованої території. Там було зазначено тільки виключно статус осіб. Але статус осіб – це, начебто, як-то статус біженця або інший статус. Але ми повинні захищати права та свободи осіб на тимчасово окупованих територіях. Саме тому питання прав та свобод на тимчасово окупованих територіях теж я відніс до нашого комітету і вважаю, що це не буде проблематичним питанням.

ФЕЛЬДМАН О.Б. А как это наш комитет, если это в других комитетах есть?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. И защита прав человека на оккупированной территории?

ФЕЛЬДМАН О.Б. Подожди секундочку. Есть у каждого комитета расписанные вещи, которыми они занимаются. Мы что хотим изменить...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Сейчас все меняют, Саша. Вот все подали свои заявления, что откуда куда переходит. Подали и мы. Точно также по евроинтеграции, по предложениям, под которыми ты подписался и подал господин Немыря, что когда вопрос евроинтеграции касается прав человека, чтобы рассматривали мы. То же самое и я подал, что когда вопросы связаны с защитой прав человека (это Конвенция, 6 статья – право на справедливый суд)...

ФЕЛЬДМАН О.Б. Можно один вопрос?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Да.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Извините, я не спорю с вами и не замещаю вас...

НЕМИРЯ Г.М. Александр Борисович, Логвинский тоже из Харькова?

ФЕЛЬДМАН О.Б. Нет.

Я очень коротко. Вчера было голосование по функциям РНБО. И был один человек, который поднялся и сказал: ребята, так что, РНБО любое действие человека... Вот он посадил редиску, пришел Турчинов, говорит: редиска – это безопасность страны. Так ты сейчас предлагаешь сделать то же самое. Кто-то будет выращивать сливы, ты придешь и скажешь: подождите, это же права человека. Мне кажется, что этот вопрос настолько тонкий, что им должны заниматься профессионалы. Без 15 пять мы его бегом, бегом решить не сможем.

НЕМИРЯ Г.М. Коллеги, зможемо. Є абсолютно прагматична пропозиція, оскільки є вже процес, який зрозумілий, я думаю, основним учасникам. Дійсно, я підтверджую, що більше половини комітетів висловили свої пропозиції щодо уточнення предметів відання. Голова Верховної Ради заохотив це зробити таким чином, щоб узагальнив це регламентний комітет, і була прийнята відповідно пропозиція - завершити це до 16 січня. А оскільки тоді ця ситуація не була такою чіткою, ми прийняли рішення пришвидшити цей процес з нашого боку. Ми зібрали пропозиції, які обговорювали усно і висловлювали письмово. За винятком колеги Логвинського, вони були подані

і підписані п'ятьма з восьми присутніх на той момент в залі членами комітету.

Колега Логвинський пропонує ще додати до цього. Я вважаю, що варто підтримати, оскільки він уточнює сферу відповідальності там, де це стосується прав людини. На робочому рівні я б порекомендував колезі Логвинському провести переговори (особливо в тому, що стосується перетину деяких повноважень) з Комітетом європейської інтеграції. З Остапом Семерак, який є першим заступником голови Комітету з європейської інтеграції, щоб у них не було застережень. Тому що якщо у них не буде застережень, то тоді інші комітети також не будуть мати, оскільки це не їх. І ми б тоді в регламентному комітеті додали б ще пропозиції ці до постанови і вже б промоніторили, щоб вони були прийняті. Я пропоную це як найбільш раціональне рішення.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Ну как народный депутат ты можешь включаться в любое действие, в любой разговор.

НЕМИРЯ Г.М. Раціональне рішення, щоб врахувати бачення і нових зокрема членів комітету. Ми уточнили те, що пропонував і пан Мустафа. І рухаємося далі по цьому напрямку. Методологічні дискусії відкласти.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Значит, мы делаем соответствующее решение комитета на регламентный.

НЕМИРЯ Г.М. Я підтримую це, і вносимо, направляємо до регламентного комітету.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Добре.

НЕМИРЯ Г.М. Кто за це рішення, прошу голосувати. Проти? Утримався? Прийнято.

У нас залишилося абсолютно організаційне питання. У нас не була сформована остаточна назва підкомітету, який буде очолювати Олександр Борисович. Зараз це узгоджено. Пропонується назвати "Підкомітет з питань

громадянства, міграційної політики та етнічних груп". Таким чином у нас створюється 7 підкомітетів.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Извините, пожалуйста...

НЕМИРЯ Г.М. Зараз...

ФЕЛЬДМАН О.Б. Но я не согласен ни с чем, но мне все равно, потому что я – народный депутат и могу заниматься любым.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Вопрос: куда попадет закон, ты понимаешь?

НЕМИРЯ Г.М. Он попадет в комитет.

ПАЦКАН В.В. До нас в комитет. Все одно будемо обговорювати усі разом.

НЕМИРЯ Г.М. Отже, хто за те, щоб уточнений перелік підкомітетів затвердити, прошу голосувати. За? Проти? Утримались? Прийнято.

І в "Різному" останнє. Є пропозиція, яку ми мусимо розглянути зараз, можемо на наступному засіданні. Олександр Борисович, будь ласка, ви озвучте свою пропозицію щодо парламентських слухань.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Предлагается провести парламентские слушания на тему: "Роль, значення та вплив громадського суспільства при формуванні етнонаціональної політики єдності в Україні". Всех приглашаю, всем, я думаю, будет интересно. Но все равно я просил бы вас как голову комитета все это возглавить.

НЕМИРЯ Г.М. Ми можемо від комітету подати. Єдине, що там забагато: роль, значення і що ще?

ФЕЛЬДМАН О.Б. "Роль, значення, вплив".

НЕМИРЯ Г.М. І вплив.

ФЕЛЬДМАН О.Б. "...громадського суспільства при формуванні етнонаціональної політики єдності України".

БРЕНЗОВИЧ В.І. Кашу маслом не испортишь.

ФЕЛЬДМАН О.Б. От себя добавлю, что у нас этнонациональной политики самой не существует.

НЕМИРЯ Г.М. Тоді я прошу це оформити рішенням комітету, щоб ми зареєстрували такий проект постанови, якщо немає заперечень.

ДЖЕМІЛЄВ М. А какие результаты вы от этого ожидаете?

ФЕЛЬДМАН О.Б. Мы направим в Кабинет Министров, Президенту и обозначим, что у нас законы старые, давайте делать новые.

ДЖЕМІЛЄВ М. Слушания ж должны закончиться принятием какого-то документа. А что в этом документе должно быть отражено, Саша?

ФЕЛЬДМАН О.Б. Ну во-первых, я хочу обратить внимание, я разговаривал с Петром Алексеевичем 5 раз и говорил о том, что у нас не существует данного закона в современном виде. Вот мы хотим запропонувати Кабінету Міністрів до 2 лютого 2015 року підготувати і подати до Верховної Ради України матеріали з інформацією щодо існуючої етнопонаціональної політики єдності в державі та шляхи її удосконалення з метою дотримання європейських стандартів, збереження автентичності культурної спадщини та використання соціального капіталу України. Комітету Верховної Ради України з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин разом з Кабінетом Міністрів України забезпечити підготовку і проведення зазначених парламентських слухань.

НЕМИРЯ Г.М. Відповідь на ваше запитання: привернути увагу до цих проблем.

ДЖЕМІЛЄВ М. Ну, это вписывается в необходимость принятия Закона Украины об этнонациональной политике.

НЕМИРЯ Г.М. А це вже рекомендація до парламентських слухань.

ДЖЕМІЛЄВ М. Але проект є.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Так он уже 12 лет есть, если не больше.

ДЖЕМІЛЄВ М. Да, да.

ФЕЛЬДМАН О.Б. Надо, чтобы его утвердили.

НЕМИРЯ Г.М. Усі підтримують, отже, ми прийняли.

І, колеги, я зовсім забув: перелік законопроектів, які пропонується направити до Кабінету Міністрів України для одержання експертного висновку. Іноді це, принаймні я робив в тому комітеті, сам відправляв. Але оскільки тут існує традиція затверджувати це на комітеті, оскільки внесено вже, і ми говорили, групою депутатів від колишньої фракції "Свобода" багато законопроектів, для того щоб більш ретельно підготуватися і знати думку Кабінету Міністрів, пропозиція – направити (у вас є в файлі перелік цих законопроектів) до Кабміну для одержання експертного висновку. Немає заперечень?

ІЗ ЗАЛУ. Немає.

НЕМИРЯ Г.М. Приймається.

Колеги, я пропоную зараз не визначати дату наступного засідання, оскільки поки що не зрозуміло, як у нас остаточно буде з бюджетним процесом. І тоді в робочому порядку ми до вівторка вже визначимося, коли буде наступне засідання.

Я зараз хочу поздоровити тих колег, які святкують католицьке Різдво. З наступаючим Різдвом! Усіх гараздів і щастя!